

Övningen är hämtad från www.friluft.se där du själv kan bidra med övningar och inspireras av andra utomhuspedagoger.

Ämne: Biologi

Författare: Linda Karlsson

Årskurs: 4-9

Gruppstorlek: Helklass som delas in i smågrupper

Svarar mot kursmål:

Skolan skall i sin undervisning i biologi sträva efter att eleven

- utvecklar kunskap om olika livsformer och deras betingelser,
- utvecklar kunskap om organismernas samspel med varandra och med sin omgivning,

Mål som eleverna skall ha uppnått i slutet av det femte skolåret

Eleven skall *beträffande kunskapens användning*

- kunna delta i samtal om bevarandet av naturtyper och mångfalden av arter,

Mål som eleverna skall ha uppnått i slutet av det nionde skolåret

Eleven skall *beträffande natur och människa*

- ha kännedom om hur organismers samverkan kan beskrivas i ekologiska termer,

Eleven skall *beträffande kunskapens användning*

- kunna använda såväl naturvetenskapliga som estetiska och etiska argument i frågor om bevarande av naturtyper och mångfalden av arter

Vilket djur?

Gör så här:

Ta ett område i skogen, inte alltför stort. Sätt ut bilder på djurarter/hela djurgrupper som är fridlysta i ert län eller i hela Sverige. Sätt ut bilderna på den höjd och på sådana ställen där de skulle kunna finnas på riktigt. Eleverna delas in i grupper och får ledtrådar om hur deras djur ser ut, vad det äter, var det bor osv. Deras uppdrag är sedan att undersöka skogsdungen och hämta den bild som stämmer överens med beskrivningen. Låt grupperna redovisa för varandra om det dom hittat, fråga om någon sett arterna på riktigt någon gång. Diskutera varför arter försvinner och vikten av mångfald i naturen. Ledtrådarna på korten ger upphov till många frågeställningar och diskussioner. Uppgiften är bra som utgångspunkt när man ska läsa ekologi.

På länsstyrelsens hemsida www.lst.se/lst/ kan man titta på fridlysta arter i sitt län

På artdatabanken www.artdata.slu.se finns bra information och bilder på rödlistade arter i Sverige

Nedan finns exempel på hur ledtrådarna kan se ut. Övningen passar många åldersgrupper eftersom ledtrådarnas svårighetsgrad kan ändras. Tips: skriv frågorna på engelska.

Övningen är hämtad från www.friluft.se där du själv kan bidra med övningar och inspireras av andra utomhuspedagoger.

Flera centimeter långa käkar

Hanen blir cirka 8 cm lång, honan cirka 4 cm lång

Djuret är mörkbrunt till mörksvart

Flyger i skymningen, lockas av utflytande sav från ekträd

Tycker om värme och trivs i trädbevuxna hagmarker

Innan djuret är färdigt i sin utveckling lever det som larv i fem år

Djuret utvecklas i döda underjordiska delar av olika lövträd, främst ek

Djuret har ett hårt skal

Det är Blekinges landskapsdjur

Övningen är hämtad från www.friluft.se där du själv kan bidra med övningar och inspireras av andra utomhuspedagoger.

Däggdjur

Oftast aktiv på natten

Orienterar sig med höga ljud som vi inte kan höra

Kroppen är täckt av en mjuk päls

Vetenskapliga namnet på gruppen (ordningen) är *Chiroptera* vilket betyder handvingar

Tummen har en stor klo som djuret använder när den klättrar

Med hjälp av klorna på fötterna håller den sig fast när den vilar upp och ner

Djuret går i vinterdvala

Här i Sverige äter den insekter

Den lever i genomsnitt 4-5 år

I Sverige finns det 18 arter alla är fridlysta

Övningen är hämtad från www.friluft.se där du själv kan bidra med övningar och inspireras av andra utomhuspedagoger.

Arten har ett litet huvud med tydliga fjäll

Den älskar värme och är därför inte så vanlig i Sverige

Den klarar bara en halvtimme i minusgrader så de övervintrar nere i marken

Den trivs i torra, soliga områden med tät markvegetation

Ljusbrun grundfärg och två längsgående rader med mörka fläckar på ryggen

Den äter sorkar, insekter, ödlor och ormar

Förväxlas ofta med en annan art men den här har en rund pupill

Den lägger ägg och bryr sig sedan inte om vare sig äggen eller ungarna som föds

Kan som mest bli 80 cm lång men är oftast mindre

Övningen är hämtad från www.friluft.se där du själv kan bidra med övningar och inspireras av andra utomhuspedagoger.

EKOXE

FLADDERMUS

Övningen är hämtad från www.friluften.se där du själv kan bidra med övningar och inspireras av andra utomhuspedagoger.

HASSELSNOK

